DYARYUSZ

SEYMU

WOLNEGO, NIEPODLEGŁEGO I SCISLE NEUTRALNEGO

MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU

Z A

ROK 183$\frac{7}{8}$.

DYARYUSZ SEYMU

RZECZYPOSPOLITEY KRAKOWSKIÉY.

POSIEDZENIE 1.

Działo się w Krakowie w Gmachu Amfiteatru Nowodworskiego w Sali Obrad Sejmowych, Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu, dnia dwódziestego ósmego Grudnia tysiąc ośmset trzydziestego śiódmego roku.

Stósownie do Uniwersału Senatu Rządzącego z d. 6. Grudnia, r. b. do L. 7129. Reprezentanci Gmin tak miejskich, jak i okręgowych Wolnego Miasta Krakowa, tudzież Członkowie z Senatu, Kapituły i Uniwersytetu, niemniej Sędziowie Pokoju z właściwych okręgów do Zgromadzenia Reprezentantów delegowani, po wysłuchaniu Nabożeństwa w Kościele Séj Anny, zebrali się w Amfiteatrze Nowodworskim, zwykłem miejscu Obrad Sejmowych Wolnego Miasta Krakowa.

Po przywołaniu Izby do porządku, przez JW. *Sobolewskiego* delegowanego z Senatu do zagajenia posiedzeń Sejmowych, w ślad Art. 74. Statutu Urządzającego Zgromadzenia Polityczne i po zajęciu przez JJWW. Rezydentów trzech NN. Dworów, którzy posiedzenie to obecnością swoją zaszczycić raczyli, miejsc honorowych dla nich wyznaczonych; przez członków zaś

Zgromadzenia Reprezentantów miejsc zwykłych, w porządku Art. 75. Statutu Urządzającego Zgromadzenia Polityczne przewidzianym;—JW. Senator *Sobolewski*, zagaił pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Reprezentantów krótką przemową, w któréj wystawiwszy główne cele obecnie zwołanego Zgromadzenia Reprezentantów i uczyniwszy właściwą wzmiankę o woli NN. Trzech Dworów protegujących, objawionéj względnie wstrzymania się od obioru Urzędników przez Izbę mianowanemi bydź winnych, wyraził zarazem nadzieję, iż Zgromadzenie to idąc śladem poprzednich w tym kraju odbywanych, światłym i uważnym rozbiorem projektów do praw, jakie Mu Rząd przedstawić zamyśla, usprawiedliwi wybór Narodu i do pomnożenia dobra jego przyczyni się, umiarkowaniem zaś i godnością postępowania, zjedna równie dla siebie jak i dla całego kraju przychylne chęci Trzech NN. Protektorów

Poczém odczytał JW. Zagajający Listę Jmienną Reprezentantów w porządku w jakiem do Izby wybranęmi lub delegowanemi zostali; wedle któréj lista Zgromadzenia Reprezentantów jest następująca:

DEPUTOWANI Z GMIN.

PP. *Helcel Antoni Zyg.* — *Louis Józef*	z Zgr. 1 Ob. Miey.	PP. *Lipczyński Fran.* — *Żeleński Hr. Krysp.*	z Zgr: 3 Ob: Ok
— *Meciszewski Hilary* — *Treytler Karol*	— 2 —	— *Florkiewicz Kajet.* — *Mączyński Józef.*	— 4 —
— *Okoński Michał* — *Placer Józef*	— 3 —		
— *Badeni Michał* — *Rudowski Leon* — *Zapalski Józef*	— 1 Okręgo.	X. *Jakubowski Wojc.* PP. *Łącki Franciszek*	— 5 —
— *Like Leon* — *Slizowski Paweł* — *Bader Tomasz*	— 2 —	— *Jadowski Kazimi.* X. *Lexieński Francis.*	— 6 —

DELEGOWANI Z SENATU.

PP. Sobolewski Ludwik.
— *Wolff Wincenty.*

DELEGOWANI Z KAPITUŁY.

X. Dubiecki Mateusz.
X. Gładyszewicz Mateusz.

DELEGOWANI Z UNIWERSYTETU.

PP. Krzyżanowski Adam.
— *Matakiewicz Antoni.*

DELEGOWANI SĘDZIOWIE POKOJU.

a) Z Miasta Krakowa.

P. Kucieński Wojciech Okr. I. M. Krak.
X. *Raciborski Józef dtto II. dtto.*

b) Z Okręgu.

P. Konopka Tadeusz Okręgu III.
X. Trawiński Michał dtto V.

W zastósowaniu się dalej do przepisu Art. 76. Statutu Urządzającego Zgromadzenia Polityczne JW. Zagajający uwiadomił Izbę, iż Senat czyniąc użytek z prawa służącego Mu z Artykułu 54. Statutu U. Z. P, widział się zmuszonym uregulować wybory dwóch Zgromadzeń obiorczych, to jest Zgromadzenia piątego Obiorczego Okręgowego i Zgromadzenia drugiego Obiorczego Okręgowego; — Pierwszy, na zasadzie: iż wybranemu Reprezentantowi P. *Patelskiemu* brakowało kwalifikacyi Art. 21. Konstytucyi od Urzędu Reprezentanta wymaganej, — który to wybór zastąpił. Senat na drodze Art. 55. Statutu przepisanéj — drugi, po razy dwa; na zasadzie; raz, że wybranemu P. *Erazmowi Skarżyńskiemu* brakowało kwalifikacyi Art. 21. Konstytucyi od Urzędu Reprezentanta wymaganéj — a drugi raz, iż tenże P. *Skarżyński* obranym został na drodze ostatnim ustępem Art. 53. wspomnianéj, a nie ważność obioru jego za sobą pociągającéj; który to wybór zastąpił Senat wedle przepisu Art. 55. tyle razy rzeczonego Statutu — i w objaśnieniu tak przez Niego Izbie udzielonéj wiadomości, odczytał Reskrypt Senatu Rządzącego z d. 27. Grudnia r. b. do L. 7427. — przedmiotu tego dotyczący. —

W dalszym zaś ciągu wykonania obowiązków, wedle przepisów Statutu U. Z. P. do Zagajającego należących, mianowicie zaś, w zastósowaniu się do przepisów Art. 76. tegoż Statutu, zapytał Izby; czyli który z Jéj Członków niema do zaniesienia jakiego piśmiennego zarzutu przeciwko któremukolwiek z Reprezentantów odczytaną imienną listą objętych?

Na zapytanie takie po udzielonym mu głosie, oświadczył Reprezentat *Meciszewski.*

«Mam zaszczyt zapytać się JW. Senatora Zagajającego, czyli dzisiéj sza nieobecność w Izbie P. *Erazma Skarzyńskiego* wybranego podwakroć na Reprezentanta przez IIgie zgromadzenie obiorcze okręgowe, jest skutkiem nieuznania go przez Senat za ukwalifikowanego na ten urząd, stósownie do Art. 21. Konstytucyi, lub téż skutkiem decyzyi Senatu, iż na Urząd ten obranym został za pomocą środków prawem niedozwolonych?»

JW. Senator Delegowany do zagajenia Izby, w odpowiedzi wyjaśniał; iż po pierwszym obiorze, Senat uznał P. *Erazma Skarzyńskiego* za nieposiadającego kwalifikacyi od urzędu Reprezentanta Art. 21. Konstytucyi wyma-

ganych;— po drugim obiorze, za niemogącego zasiadać w Izbie z powodu, iż obiór jego był wypadkiem użycia środków prawem niedozwolonych.

Reprezentant *Meciszewski* odebrawszy odpowiedź taką oświadczył; że o tym co słyszy z ust JW. Senatora Zagajającego odczytany Reskrypt Senatu z d. 27. Grud. r. b. do L. 7427. dostatecznie go zawiadamia;— ale idzie Mu o stanowcze wyjaśnienie okoliczności: czyli *factum* dzisiéjszéj nieobecności P. *Erazma Skarzyńskiego* w Izbie, jest skutkiem uznania przez Senat, że nieposiada kwalifikacyi od urzędu Reprezentanta wymaganych; lub też, że użył do przewiedzenia swego wyboru, środków prawem niedozwolonych?

JW. Senator Zagajający, tak stawioną kwestją rozwiązał oświadczeniem; iż dzisiejsza nieobecność P. *Erazma Skarzyńskiego* w Izbie, jest skutkiem uznania przez Senat, iż do uzyskania Urzędu tego użył środków prawem niedozwolonych.

Repr. *Meciszewski* odebrawszy odpowiedź taką, oświadczył:

«W takim razie stosownie do przepisu Art. 78. Statutu U. Z. P. upraszam JW. Senatora posiedzenie niniejsze zagajającego, o wezwanie P. *Badera* zamieszczonego na liście Reprezentantów z drugiego Zgromadzenia Obiorczego Okręgowego, do opuszczenia Sali odrad Sejmowych, mając przeciwko Jego znajdowaniu się w Izbie uczynić właściwy zarzut.—»

JW. Senator Zagajający posiedzenie, był zdania; iżby Reprezentant *Meciszewski* wyjawił powody czynić się mającego zarzutu, mniemał bowiem, iż na zasadzie władzy udzielonéj Senatowi Art. 54. Statutu U. Z. P. — obecność P. *Badera* w Izbie zupełnie jest legalną.

Repr. *Meciszewski* oświadczył, iż jak skoro stanie się zadość Art. 78. Statutu U. Z. P. i strona interessowana ustąpi z sali Obrad,— powodów mającego się czynić zarzutu, Izbie objawić nieomieszka.

Repr: *A. Z. Helcel* mając sobie udzielony głos, zwracał uwagę Reprezentanta *Meciszewskiego* na okoliczność iż Art: 78. poprzedza Art: 76. który wymaga piśmiennego zarzutu przeciwko obecności którego z członków w Izbie. Był więc zdania, że prawo i sam porządek postępowania wymaga, ażeby domagający się wykonania Art: 78. sam wprzódy przepisu Art: 76 dopełnił.

Gdy z zdaniem Reprezentanta *Helcla* połączył się JW. Senator posie-

dzenie zagajający, Reprezentant *Meciszewski* w zastósowaniu się do przepisu Art: 76. złożył do laski zagajającego Jzbę wniosek na piśmie, w którym; czyniąc zarzut przeciw nielegalnéj obecności P. *Badera* w Jzbie, jako niewybranego przez właściwe Zgromadzenie Gminne, ale wyznaczonego do zasiadania w Jéj gronie przez Senat, na zasadzie Władzy któréj Mu prawa krajowe obowiązujące w tym przypadku nigdzie nie udzielają; żądał najprzod; ustąpienia osoby interessowanéj z sali Obrad; a następnie, decyzyi Jzby w przedmiocie wniosku swojego, który obszerniéj wyłuszczyć po ustąpieniu P. *Badera* z sali obrad oświadczył gotowość.

Repr: *A. Z. Helcel* był zdania, że oddalenie się P. *Badera* z Jzby po uczynionym nawet na piśmie zarzucie, nie jest Statutem U. Z. P. wymagane, i że Reprezentant *Meciszewski* do wykładu zarzutu swego w obecności P. *Bader* przystąpić powinien; zdaniem albowiem jego Art. 77. zastrzegając na rzecz osób interessowanych prawo złożenia a zatym wnoszenia obron, dopuszcza razem Jch obecności w Jzbie w czasie rozprawy nad zarzutem, i poleca im tylko oddalenie się z sali obrad w chwili mającéj nastąpić decyzyj Izby.

Reprez. *Meciszewski* odstępując przeto od żądania oddalenia się P. *Badera* z Izby wczasie rozprawy, wniósł co następuje.—

«Czyniłem JW. Senatorowi zagajającemu zapytanie o zasadę dzisiejszéj nieobecności P. *Erazma Skarzyńskiego* w celu, aby kwestją jaką pod decyzją Izby wnieść postanowiłem postawić od razu na stanowisku prawnym; bo tak dopiero postawiona, na pewnych zasadach przez Izbę rozstrzygnioną bydź będzie mogła. Gdyby dzisiejsza nieobecność P. *Skarzyńskiego* w Izbie, opartą była na braku kwalifikacyi Art. 21. wymaganéj, zachodziłby przypadek Art. 55. Statutu U. Z. P. przewidziany i obecność P. *Badera* w Izbie byłaby zupełnie legalną— anibym przeciw niéj żadnego niepoważył się czynić zarzutu. Lecz gdy wedle oświadczenia JW. Zagajającego, inna jest zasada nieobecności dzisiaj w Izbie P. *Skarzyńskiego*, po dwakroć na urząd Reprezentanta obranego— gdy nieobecność ta wynika z zastósowania do obioru jego ostatniego ustępu Art. 53. statutu U. Z. P. mniemam, że w przypadku takim iak Senatowi Rządzącemu służyło prawo orzeczenia nieważności wyboru P. *Skarzyńskiego*, — tak niesłużyło mu wcale prawo wyznaczenia mu następcy,

wedle przepisu Art. 55. bo Artykuł ten w zupełnie innym przypadku zastósowanym i wykonanym bydź może.— Wprawdzie, ustawy nasze a mianowicie Statut U. Z. P. na których niedokładność i ciemność nieraz jeszcze uwagę Izby zwrócić będę miał sposobność, milczą zupełnie o skutku, jaki nastąpić winien w przypadkach Rozdziałem IV. Tytułem II. 5. U. Z. P. wyszczególnionych; — lecz ciemność i niedokładność prawa jakkolwiek niezaprzeczona, nie może usprawiedliwiać postanowienia Senatu Rządzącego, w skutku którego P. *Bader* powołany został na Reprezentanta albowiem Senat Rządzący w razie jeżeli nie mogł się udać po wyjaśnienie prawa do Władzy właściwéj, to winien go był wytłómaczyć wedle Analogii i ducha Kardynalnéj ustawy, któréj przepisom zadne prawidła Statutów, wedle postanowienia Najwyższej Kommissyi Reorganizacyjnéj z d. 16. Września 1833 r. uwłaczać niemogą. Duch przecież Ustawy Kardynalnéj wymaga, aby gminy wybierały Reprezentantów, nie zaś żeby przez Senat wyznaczanemi byli i ten warunek rozwiązuje zupełnie kwestią, tym więcéj, gdy Art: 55. w jednym tylko przypadku dopuszcza możności rozpoznawania przez Senat praw mającego najwięcéj kresek po wybranym,— to jest w przypadku, jeżeli Senat uzna Reprezentanta wybranego za nieposiadającego Kwalifikacyi Art: 21. Konstytucyi przepisanéj, co jak JW. Prezydujący Sam oświadczył w obecnym przypadku wcale niezachodzi. Z Analogii więc Ustawy Konstytucyinéj, wynikała potrzeba zwołania nowego Séjmiku, ale nigdy prawo wyznaczenia w miejsce P. *Skarżyńskiego* P. *Badera*, chociaż ten najwięcéj po tamtym otrzymał głosów bo w położeniu gdzie wybór uznanym jest za nieważny, dla użycia środków prawem niedozwolonych, dopuścić trzeba że 16. głosów które zyskał P. *Skarżyński* gdyby wolnemi były, pisać mogły na korzyść tego, kto po P. *Baderze* najwięcej miał głosów, lub na kogo innego, i uzyskane 4. głosy przez P. *Badera* tam, gdzie całą czynność Seimiku dla użycia środków prawem niedozwolonych uznano za nieważną, niemogą nigdy reprezentować woli Gminy lub Okręgu, Reprezentanta wybierać mających. Dla tego mniemaniem moim jest, iż po uznaniu nieważności obioru P. *Skarzyńskiego* obok milczenia Ustaw właściwych, Senat Rządzący winien był polecić nowy wybór, jeżeli chciał działać w duchu prawa, lecz nigdy mylnym zastósowaniem Art. 55. do niewłaściwego przypadku, wyzuwać gminę z prawa wybrania Reprezentanta wyznaczając go samemu.

Reprezentant *A. Z. Helcel* niedzielił przekonania Reprezentanta *Meciszewskiego.* Wedle niego albowiem Rozdział IV. Tytułu II. Statutu U. Z. P. uważany przez Reprezentanta *Meciszewskiego* za ciemny i niedokładny, był zupełnie jasnym i dokładnym. — Senat niemógł sobie inaczéj postąpić w przypadku obecnym, jak na drodze Art: 55. przepisanéj. Co do niedokładności albowiem i niejasności Statutu, Reprezentant *A. Helcel* mniemał, że sama definicia jego, że traktuje *o nieważnosci obioru* wyjaśniała wszystko i wszelkie tłomaczenie czyniła zbytecznym. Nieważności przecież obioru P. *Skarżyńskiego* na 2gim Sejmiku, nie mogły bydź wedle zdania Reprezentanta *Helcla* inne skutki, jak tylko ważność praw osoby najwięcéj po nim uzyskującéj głosów i z takiego zapatrując się stanowiska na kwestią wniesioną był zdania, że postanowienie Senatu Rządzącego powołujące P. *Badera* do zasiadania w Izbie, było zupełnie legalnie na Art; 55, Statutu U. Z. P. opartym.

Reprezentant *Meciszewski* uwielbiając subtelność z jaką Repr: *Helcel* postanowienie Senatu i obecny przypadek usiłował zastósować do przepisów i ducha praw obowięzujących, niemógł się przecież zgodzić na wnioski jego a najbardziej na to: aby skutkiem przypadków przewidzianych Art. 52. 53. i 54. Statutu U. Z. miało bydź prawo Senatu stanowienia na drodze Art: 55. przepisanéj. Wedle niego żadnéj nie ulegało wątpliwości, że definicya Rozdziału IV. traktując o nieważności, była jasną i żadnego tłómaczenia niepotrzebującą; lecz jasność ta była względną i odnosiła się do jednego tylko skutku nieważności, to jest: do usunięcia P. *Skarżyńskiego* z Izby; i nigdy z jasnéj jak była definicyi nieważności obioru P. *Skarżyńskiego*, niewypływał zdaniem jego równie jaśnie skutek jéj obcy, jakim jest *ważność* obioru P. *Badera.* O tym skutku milczały prawa wedle Repr: *Meciszewskiego* zupełnie a duch ich sprzeciwiał się zastósowaniu Art: 55, jako zaradzającemu tylko w jedynym i *wyraźnie oznaczonym* przypadku.

JW. Senator Zagajający niezaprzeczał, że Ustawa co do przypadku obecnego była jeżeli nie ciemną, to przynajmniéj niedostateczną. Wszakże mniemał, że w obec niedostatku wyraźnego przepisu prawa, Senat niemógł inaczéj postąpić jak tylko na drodze zastósowania do przypadku jaki się objawił, przepisów Art. 55; albowiem jak twierdził JW. Zagajający, Senatowi

Rządzącemu służyło prawo stanowienia w téj mierze, przez wzgląd na potrzebę i dobro kraju.

Repr. *Meciszewski* niezgadzał się z zasadą przez JW. zagajającego objawioną. Że Senatowi Rządzącemu służyło prawo stanowienia w téj mierze nieprzeczył, ale tylko w granicach wyraźnych ustaw, albo też w ich braku, odnosnie do ducha i z Analogii głównego prawa. By zaś sposób w jaki Senat Rządzący wytłómaczył i zastósował prawa swoje do przypadku o którym mowa, miał odpowiadać wyraźnéj ustawie, jéj duchowi, a co najgłówniéjsza dobru kraju? wątpił, bo jeżeli prawa potrzebujące ustawicznego tłómaczenia i wykładu nazywał klęską kraju, nierównie smutniejsze skutki widział w stanie rzeczy, w którym władza do któréj należy wykonywać i strzedź ich całości, sądzi mieć prawo albo jest zmuszoną, do nieustannego ich tłomaczenia i wykładu i staje się tym samym prawodawczą. W końcu dodał «nie chodzi tutaj ani o decyzyią Senatu względnie nieważności obioru P. *Skarżyńskiego*, bo téj jako opartéj na brzmieniu prawa nikt nie niezarzuca; nie idzie o Osobę P. *Skarżyńskiego*, bo tu nie jest miejsce jego wyboru, ale miejsce pilnowania praw ogólnych a zatem i jego, których strzedź jakkolwiek byśmy obiorowi jego jako wyborcy przeciwnemi bydź mogli, tutaj obowiązani jesteśmy; nie idzie wreszcie o Osobę P. *Badera*, który szanowny i raz już w tym zgromadzeniu zasiadający Obywatel, ustępując dziś potrzebie dania satysfakcyi prawu, może bydź powtórnie wybrany na drodze legalnéj i jako taki, powitany przez nas zostanie za Członka Zgromadzenia Reprezentantów; ale idzie o prawa wszystkich Obywateli, które w podobny tłómaczone sposób, byłyby nic nieznaczące; a Jzba zamieniłaby się niedługo w Zgromadzenie Reprezentantów przez Senat wyznaczanych i przez właściwe okręgi nieobieranych. Upraszam ażeby w przedmiocie uczynionego wniosku Jzba powzięła stanowczą decyzią.

Repr: *Like* zwrócił uwagę Jzby, iż jako Marszałek trzechkrotnego Zgromadzenia Obiorczego w Okręgu IIgim sądzi, iż jeżeli obiór P. *Skarżyńskiego* uznanym został za nieważny, na zasadzie użycia srodków prawem niedozwolonych; i cały Sejmik a zatym i wybór P. *Badera* jest nie ważnym, gdy głosowali na nim Obywatele, na których ciąży zarzut przedajności.

Reprezentant *Helcel* oświadczył: iż rozpatrzywszy się bliżéj w ustawach dotyczących, z względu szczególniéj na objaśniający głos Rep: *Like*, znajduje w saméj rzeczy, iż gdy zastósowanie Art: 55. nie jest zastrzeżonym skutkiem Rozd: IV. Tytułu IIgo S. U. Z. P: Senat Rządzący odnosnie do ducha prawa, racźej nowy Sejmik zwołać był winien, aniżeli stanowić na zasadzie prawa służącego sobie tylko w jednym wypadku.

JW. Senator zagajający niewidział żadnéj przyczyny, dla czegoby Senat udawać się miał drogą nowego Séjmiku, gdy zastósowanie Art: 55. było odpowiednim jego prawom i duchowi Ustawy; i gdy postanowienie Senatu Rządzącego wybor P. *Skarżyńskiego* unieważniające zapadłe w wigilią prawie otwarcia Sejmu, zwołanie zgromadzenia Gminnego czyniło zupełnie niepodobnym

Repr: *A. Z. Helcel.* uważając przedmiot rozprawy zupełnie wyjaśnionym, mniemał że sporowi czas wyczerpującemu, położy koniec decyzyja Jzby i żądał, ażeby do jéj powzięcia Zgromadzenie Reprezentantów na drodze Statutem U. Z. P, przepisanéj wezwanym zostało.

Wskutku którego wniosku, po zaproszeniu do obliczenia głosów na Assessorów tymczasowych dwóch Członków Zgromadzenia, gdy się pokazało:

że zapozostaniem się P. Bader w Jzbie było głosów 8.
za oddaleniem się zaś z niéj głosów 19.

P. *Bader* na zasadzie Art: 78. Statutu U. Z. P. wezwany przez JW. Zagajającego, opuścił salę obrad Sejmowych.

Po ogłoszonym wypadku głosowania Repr: *Like* zapytał JW. zagajającego, czyli skutkiem oddalenia się z Jzby P. *Badera*, zgromadzenie II obiorcze Okręgowe ma bydz pozbawionym w Jzbie Reprezentanta, lub też czyli skutkiem oddalenia się wzmiankowanego, będzie nakazany nowy wybor w tymże okręgu.?

JW. Senator zagajający oświadczył; iż jak skoro Jzba konstytuowaną zostanie wolno będzie Repre: *Like* uczynić w tym przedmiocie wniosek; na ten raz jednak mniema, iz Senat zawiadomiony przez niego o dzisiejszéj decyzyi Jzby pospieszy udzielić do jej wiadomości postanowienie swoje w tey mierze.

Gdy odpowiedz JW zagajającego niemniey uwaga Rep: *Helcla*; iż Jzba spodziewa że Senat Rządzący zechce zwołać nowy Sejmik, gdy się temu ustawy krajowe nie sprzeciwiają i gdy na tej drodze P. *Bader* może bydź zaszczyconym zaufaniem swego Zgromadzenia Obiorczego, zadowolnila Rep: *Like*; wdalszym porządku działań Jzby:

JW. Zagajający wezwał zgromadzenie, ażeby na drodze i w porządku Art. 82 Statutu U. Z. P. przepisanéj, przystąpiło do wyboru Prezydującego po którym odbytym gdy się pokazało:

że Senator *Wolff*, miał głosów 23.
Senator *Sobolewski* 4.

JW. Senator Zagajający ogłosił Senatora *Wolffa* Prezydującym w Zgromadzeniu Reprezentantów za rok 183⁷/₈; — po odebraniu zaś od tak ogłoszonego przysięgi na rotę Art: 85. Statutu U. Z. P. przepisaney, laskę Prezydującego jako znak dostojności i władzy kierowania obradami Zgromadzenia, po któtkiéj do niego przemowie w ręce nowo obranego złożył.

Prezydujący w Jzbie odebrawszy laskę i potrzykroć nią uderzywszy w następujące do Zgromadzenja Reprezentantów przemówił słowa:

JASNIE WIELMOZNI REPREZENTANCI!

Wolą waszą powołany do przewodniczenia Obradom Sejmowym, niemogę zataić niespokojności, obawy, i pewnego rodzaju wewnętrznéj walki iakiemi miotany iestem, gdy mi przychodzi stanowić, czyli mam przyjąć powierzoną mi władzę, lub też upraszać o uwolnienie od niey?

Z życia prywatnego od kilku tygodni dopiero powołany na urząd Senatora, wstąpiłem w ten nowy zawód z najlepszą chęcią stania się krajowi użytecznym; wszakże, pomimo chęci, pozostaią mi do pokonania trudności, nieodłączne od obeznania się z formami administracyi krajowéj.— Jako Obywatel Waszego Miasta, uczyniłem głównym celem zawodu i poświęcenia się mojego, ażeby się przyczynić do ustalenia na tey rodzinney ziemi dobrego bytu i pomyślności powszechney; czuję jednak nieudolność moją;—

chętnie więc odstąpiłbym powierzoney Mi przez Was godności i upraszałbym o uwolnienie od Niey, gdyby na to prawa nasze Kardynalne zezwalały. Przejęty naywyższą wdzięcznością, posłuszny Waszym JWW. Reprezentanci rozkazom, wstępuję w zawód powierzonego mnie naczelnictwa nie dla rozpostarcia jednak Władzy, lecz dla udziału zaszczytu zachowania zwykłey w Waszym Zgromadzeniu jedności i porządku.

Prawodawcy! Na poprzednich Waszych zgromadzeniach okazaliście, z iaką troskliwą rozwagą zastanawiacie się i zgłębiacie podane do prawa projekta, wszędzie daliście dowody szlachetney chęci przyczynienia się do dobra kraju i wszędzie przekonaliście współobywateli, że gdzie idzie o stanowienie względem Jch szczęścia i pomyślności, tam zimna rozwaga, tam sprawiedliwość pierwszą dla Was była skazówką. Zawód życia publicznego, ten, w którym zdolności przyrodzone Obywatela najsposobniejsze do odznaczenia się mają pole; gdzie rozum, cnota, moc duszy, i miłość kraju może się kusić o wieniec zwycięztwa, gdzie staje na widoku to wszystko, co serce ludzkie nayslachetnieszego, co umysł naywznioślejszego mieć może, ten mówię zawód nasz teraźnieyszy, na który zwróconą jest obecnie opinija publiczna, w tym wieku prawidłom rozumu poddana, oceniając ludzi i Rządzących podług osobistey ich wartości; nastręczy wam zapewne sposobność do położenia nowych zasług wedle dobra waszych współobywateli, do usprawiedliwienia Jch wyboru i ziednania Jch wdzięczności.

Uniwersał Senatu Rządzącego zwołujący Zgromadzenie Reprezentantów, obiawia nam wolę Trzech Nayjaśnieyszych Opiekończych Dworów, że gdy okoliczności które zpowodowały odrocznie Seymu, już więcey nie istnieją, mamy prawo naradzać się nad przedmiotami Ustawą Konstytucyiną, Władzy Reprezentacyi poddanemi, wyjąwszy wybory do Urzędów które na teraz na wyborze Sędziów Pokoju ograniczać się mają.

W Najwższej tej Woli Najiaśniejszych i Najwspanialszych tej krainy Protektorów, znajduiemy nowy dowód łaski Jch Opiekuńczéy; starajmy się przeto postępowaniem naszym dowieść, że niemamy innego przed sobą celu, jak tylko ubieganie się w dowodach najwyższej dla nich wdzięczności i przywiązania. Starajmy się przekonać, iż skutki usiłowań naszych, odpowiedziały za-

miarom nadanych nam instytucyi i oczekiwaniom Obywateli, dla których Dobra zaprowadzone zostały.

Projekta do praw w ulepszeniu prawodawstwa Krajowego i w przedmiotach Skarbowych, przedstawione wam będą przez Senat Rządzący, zpowodami usprawiedliwiającemi potrzebę i zasadę onychże; raczcie tym przedmiotom poświęcić ścisłą rozwagę, która cechą bydź winna pastępowania każdego Reprezentanta; pracujmy bardziej niż kiedy kolwiek nad tym, aby Religiia, Obyczaje, Nauki, handel i przemysł kwitnęły; wten czas przekonamy, że węgielnym kamieniem potęgi Zgromadzeń konstytucyjnych, jest sprawiedliwość i pomiarkowanie. Dajmy nowy dowód tych pięknych cnot Obywatelskich, a w końcu posiedzeń naszych, poniesiemy do domu przekonanie, że pełniąc powinności w nagrode prac naszych, zyskaliśmy przychylność Nayjaśniejszych i Najłaskawszych Protektorów i wdzięczność współ-Obywateli.

W zaufaniu przeto, że mnie, szacowni Współ-Obywatele będziecie wspierać w trudnym, lubo zaszczytnym zawodzie moim, ogłaszam z władzy którą mi poruczyć Wam się podobało, Posiedzenia Zgromadzenia Reprezentantów za otwarte.

Następnie zająwszy miejsce dla Siebie wyznaczone, Prezydujący w Jzbie postępując wduchu Art: 89. wezwał do sprawowania urzędu Assessorów Séjmu, z Miasta Repr: *A. Z. Helcla*, z Okręgu Repr: *Fr. Lipczyńskiego*, po wykonaniu przez których przysięgi na rotę Art: 91. Statutu U. Z. P. przepisaną; — Prezydujący w Jzbie wślad Art: 90 Statutu U. Z. P. wezwał do pełnienia Urzędu Sekreterza Séjmowego Repr: *Hilarego Meciszewskiego* i od niego przysięgę na rotę Art: 91 Statutu U. Z. P. przepisaną odebrał.

Poczym na zasadzie Art. 93. Statutu U. Z. P. Prezydujący w Izbie ododroczył posiedzenie Zgromadzenia Reprezentantów do dnia następującego do godziny 10 z rana, oświadczając zarazem, iż w dniu tym Jzba zajmie się głównie obiorem Kommissyi Sejmowych, o jakich w Artykule 93. Statutu U. Z. P. jest mowa.

Hilary Meciszewski.

Sekretarz Séjmowy.